

หนังสือดี.....ราชาธิราช

นำเสนอเมื่อ : 4 ต.ค. 2552

ราชาธิราช

ราชาธิราช เป็นหนังสือเดิมมีต้นฉบับเป็นภาษามอญ ซึ่งได้เคยแปลเป็นภาษาไทยตั้งแต่ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยา ยุวก่อพม่าครั้งสุดท้าย ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้เสวยราชสมบัติเป็นปฐมกษัตริย์ของพระราชวงศ์จักรี ณ กรุงเทพมหานคร พยายามรวบรวมหนังสือและตำราต่างๆ ที่กระจัดกระจายหายไป ในยามสงคราม ทรงพระราชดำริว่า หนังสือเรื่อง ราชาธิราช เป็นหนังสือที่เคยได้รับการยกย่องมาแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแปลและเรียบเรียงใหม่

เนื้อเรื่องของ ราชาธิราช นั้นยาวมาก ส่วนใหญ่กล่าวถึงการสงครามระหว่างราชอาณาจักรพม่าและ มอญ สันนิษฐานว่าเหตุการณ์เกิดในสมัยใกล้เคียงกับสมัยอยุธยาของ ไทย พม่าและมอญทำสงครามกันเป็นเวลานาน ในตอนต้น มอญมักเป็นฝ่ายชนะและพม่าเป็นฝ่ายพ่ายแพ้แล้วก็พิทรม กันไปบางเป็นระยะๆ

เริ่มตั้งแต่สมัยของ มະกะโทหรือสุโขทัยของประเทศไทย เชื้อสายมอญได้สืบต่อจากมะกะโทเรื่อยจนถึงพระยาช้างเผือก พระยาช้างเผือกมีราชบุตรนามว่า มังสุรมณีจักร แต่พระยาช้างเผือกไม่ชอบจึงเปลี่ยนเป็น พระยาน้อย พระยาน้อยมี มเหสี 2 พระองค์ คือนางตะละแม่มหาซึ่งเป็นผู้รวมบิดาของพระยาน้อยมี พระราชโอรสนามว่า พอลาวแกนท้าว และนางแม่มะนิกรเป็นหญิงสาวชาวบ้านขายเครื่องหอมขรรค์มา ทำให้ตะละแม่มหาไม่พอใจในตัวแม่แม่มะนิกร เพราะถือเป็นผู้ทรยศทรูมดาไม่ได้มีเชื้อกษัตริย์ เมื่อถึงเวลาอภิเษก ตะละแม่มหาไม่ยอมเข้าร่วมพิธีอภิเษกทำให้พระยาน้อยกริ้วมากแต่ยังระงับอารมณ์ไว้

เมื่อได้ฤกษ์อภิเษกตะละแม่มหาจึงไม่ได้รับการอภิเษก แต่งตั้งเป็นมเหสี และพระยาน้อยก็ได้เปลี่ยนพระนามใหม่ว่า สีหราชาธิราชแต่นิยมเรียกว่า พระเจ้าราชาธิราช

ต่อมาพอลาวแกนท้าวซึ่งเป็นพระโอรสของพระยาน้อยและนางตะละแม่มหาได้เฝ้าถามมารดาว่า ทำไมจึงไม่ไปเข้าเฝ้าเสด็จพ่อบ้าง ตะละแม่มหาได้ฟังที่พอลาวแกนท้าวพูดก็ทรงแค้นยิ่งนัก จึงตรัสบอกพระราชโอรสว่า พ่อเจ้าเห็นญาติกวางหงส์ รักแม่มะนิกรมากกว่าตน เมื่อตรัสแล้วก็ทรงพระกัณแสงเมื่อพอลาวแกนท้าวได้ทราบความทุกข์ของมารดาที่ทรงพระกัณแสงรำไห่สงสารพระมารดา

อยู่มาวันหนึ่งพอลาวแกนท้าวได้ไปเข้าเฝ้า พระเจ้าราชาธิราช ณ ที่เสวยซึ่งมีแม่แม่มะนิกร ประทับอยู่ด้วยเมื่อพอลาวแกนท้าวต้องถวายความเคารพที่เฝ้าแล้วแม่แม่มะนิกร เป็นแคสาวชาวบ้านธรรมดาจึงไม่ควรเคารพและคิดว่าเพราะอะไรจึงต้องไหว้เลยกตัญญูพระหัตถ์ถึงเสีย พระราชาธิราช ก็เสด็จพระทัยว่าอายุลูกคนไหนขนาดนี้ยังมีมันยังไม่รักแล้วมันจะรักพ่อกับแม่เลี้ยงรีชั้ววันมันต้องคิดกลางพอ เมื่อมีงไม่ไหวก็ไม่ต้องเป็นพ่อลูกกันอีก

เมื่อทรงดำริแล้วก็ตัดอาลัย พอลาวแกนท้าว และสั่งให้ สมิงอายุทองปิ่น นำ พอลาวแกนท้าว ไปประหาร พอลาวแกนท้าวไม่คิดกลัวอาญาแต่กลับ รู้สึกแค้นจึงขอ สมิงอายุทองปิ่น ไปนมัสการพระมูเตตก่อนประหาร พอลาวแกนท้าวได้อธิษฐานต่อพระมูเตตว่า ตัวข้านี้ไม่เคยคิดร้ายต่อบิดาของข้านี้แต่บิดาของข้าสั่งให้ประหารข้าเสีย ข้าขอขมาโทษให้ไปเกิดเป็นลูกของอัครมเหสีของ พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง กษัตริย์พม่าเมื่อใดปฏิสนธิในครรภ์ของพระอัครมเหสีแล้วขอให้ทรงอยากเสวยดินใจกลาง เมืองหงสาวดีและเมื่อตัวข้าอายุได้ 22 ปี ขอให้ไปมาทำศึกกับพระบิดาของข้าด้วยเทอญ พอลาวแกนท้าวได้ถวายพระมาลาแก่พระมูเตต สมิงอายุทองปิ่นก็นำตัวพอลาวแกนท้าวไปประหารและได้นำ ความของ พอลาวแกนท้าว ไปทูล พระราชาธิราช พระราชาธิราชทรงดำริว่าลูกคนนั้นมันคิดจะผูกจิตพยาบาท ต่อเมื่อโตขึ้นไป มันต้องทำใหญ่ใหญ่ไกรธกัน เมื่อดำริแล้วก็เสด็จไปที่พระมูเตตและได้นำพานานาถา ได้ทำสงครามจริงก็ขออย่าให้มันชนะผู้เป็นบิดาเลยและได้นำพระมาลาของตนที่บนพระมาลาของพอลาวแกนท้าวอีกชั้น

ฝ่ายพม่าพระอัครมเหสีของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็ทรงตั้ง ครุฑก็ทรงอยากเสวยดินใจกลางเมืองหงสาวดีตั้งที่พอลาวแกนท้าวบนบานไว้และเมื่อครบกำหนดคลอดก็ได้อัศจรรย์ พระราชโอรสนามว่า มังรายกะยอจะวา เมื่อยังเยาว์ทรงพระกัณแสงเมื่อใดเสวยนมก็มีเสวย ไหว้สมมติแก้วแหวนก็มีหยุด แต่ถาพอกว่าจะเอาเมืองหงสาวดีมาให้ก็จะหยุดกันแสงแล ะทรงพระสรรลชชอบใจ จึงเป็นที่ชื่นชมแก่ผู้ใหญ่ทั้งหลายมาก

เมื่อ มังรายกะยอจะวา มีพระชนมายุได้ 22 พรรษาก็ได้มีเรื่องบ่อนำมันดินเกิดขึ้นทำให้มีเรื่องขัดแย้งระหว่างมอญและพม่าก็ในเวลาของพระราชโอรสของเมืองพม่านาม มังรายกะยอจะวาจะได้อาศัยกับพระเจ้าราชาธิราชให้สมความตั้งใจ

วัดนี้เป็นวัดใหญ่และสำคัญมากในอดีต แต่ปัจจุบันเป็นวัดร้างจากหลักฐานพบว่า เมื่อพระยาโยธิษฐิระ ราชบุตรบุญธรรมของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพระจั่ว) ได้ครองเมืองกำแพงเพชร สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ ได้พระราชทานพระแก้วมรกต ให้มาประดิษฐานที่เมืองกำแพงเพชร จึงได้บูรณวัดนี้จากวัดเดิมให้ใหญ่โตสวยงาม

